

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer ing. R. Tieman
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR3903/2025-U182

Uw referentie

Datum

27 november 2025

Onderwerp

Regeling eisen geschiktheid 2000

Geachte heer Tieman,

Op 28 oktober 2025 is het voorstel tot wijziging van de *Regeling eisen geschiktheid 2000* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. De wijziging beoogt de keuringsverplichtingen voor bestuurders met autismespectrumstoornis (ASS) en Attention Deficit Hyperactivity Disorder (AD(H)D) te schrappen en de recidiefvrije termijn bij psychotische stoornissen te verkorten van zes naar twee maanden. De adviestermijn van ATR verloopt op 27 november 2025.

Context en inhoud voorstel

De *Regeling eisen geschiktheid 2000* bepaalt aan welke medische en psychische eisen bestuurders moeten voldoen om als rijgeschikt te worden beschouwd. Naar aanleiding van een Tweede Kamermotie onderzocht uw ministerie of de huidige keuringsplichten voor mensen met ASS of AD(H)D nog proportioneel zijn. Het blijkt dat bestuurders met uitsluitend ASS of AD(H)D geen verhoogd risico vormen op verkeersongevallen. Het voorstel schrapt daarom de verplichting van een psychiatrische keuring. Hierdoor komen jaarlijks circa 11.000 keuringen te vervallen. Daarnaast verkort het voorstel de wachttijd voor een keuring van bestuurders die een psychose hebben doorgemaakt. Met deze wijzigingen vervallen generieke keuringseisen die nauwelijks veiligheidswinst opleveren maar wel lasten, vertraging en onzekerheid veroorzaken. De voorgestelde aanpassing brengt de regeling in lijn met actuele inzichten en adviezen van onder meer de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) en de Gezondheidsraad (GR). Met betrekking tot psychoses bepleiten de NVvP en GR juist om nog verder te gaan dan het ministerie nu voorstelt. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) is momenteel bezig met een verkenning van onder meer een maatwerkoplossing voor mensen die een psychose hebben ondergaan.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

De voorgestelde wijziging past drie medische eisen aan die de rijgeschiktheidstoets betreffen bij ASS, AD(H)D en psychotische stoornissen.

ASS en AD(H)D

In 2023 en 2024 ondergingen bijna 10.000 personen per jaar met uitsluitend ASS of AD(H)D een psychiatrische keuring. Meer dan 99,9 procent van de genomen besluiten waren positief (onbeperkt geschikt). Slechts twee personen werden in 2023 en 2024 elk jaar ongeschikt bevonden. De keuring levert dus geen meetbare bijdrage aan verkeersveiligheid, maar veroorzaakt wel aanzienlijke kosten en wachttijd. Bij uitsluitend ASS werden in 2024 één ongeschiktheids- en vijf beperkte geschiktheidsverklaringen afgegeven (0,1%). Voor AD(H)D werd in 2024 één persoon ongeschikt verklaard en in 2023 geen enkele. In meer dan 99,6 procent van de gevallen oordeelt de psychiater dat geen beperking nodig is. Het CBR adviseert daarom de keuringsplicht voor AD(H)D volledig te schrappen. De keuringsplicht heeft mogelijk geleid tot onderrapportage: sommige mensen meldden hun diagnose niet om kosten en vertraging te vermijden. Met het vervallen van zowel de keuringsplicht als de vraag naar ASS en AD(H)D in de gezondheidsverklaring verdwijnt deze prikkel.

Psychotische stoornissen

De vaste recidiefvrije termijn van zes maanden wordt verkort naar twee maanden. Uit medische inzichten blijkt dat een betrouwbare beoordeling mogelijk is na twee maanden stabiel functioneren. De huidige termijn wordt door patiënten en behandelaren als onnodig belemmerend ervaren. Volgens de toelichting tonen CBR-cijfers dat bij psychotische stoornissen nog wel een substantiële groep beperkingen of ongeschiktheid kent (circa 76%), wat een medische keuring rechtvaardigt. De verkorting van de termijn handhaaft de beoordeling, maar voorkomt onnodige vertraging voor herstelde bestuurders.

Het college acht de nut en noodzaak overtuigend aangetoond en ziet geen aanleiding voor adviespunten.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het ministerie heeft onderzocht welke opties beschikbaar zijn om disproportionele keuringsverplichtingen te verminderen met zo min mogelijk regeldruk voor burgers en uitvoerders. Voor mensen met ASS is bekeken of alleen een kleine risicogroep verplicht gekeurd moet blijven. Zowel de NVvP als het CBR geven aan dat er geen wetenschappelijk gevalideerde instrumenten bestaan om binnen de ASS-populatie onderscheid te maken naar verkeersveiligheidsrisico. Bovendien leidt de keuring vrijwel nooit tot een verklaring van ongeschiktheid. Het laten vervallen

van de ASS-keuring is de minst belastende optie, waarbij verkeersveiligheid voldoende geborgd blijft via theorie- en praktijkexamen en de gezondheidsverklaring.

Ook voor personen met AD(H)D blijkt dat er geen betrouwbaar criterium bestaat om vooraf te bepalen wie een verhoogd risico vormt. Eventuele risico's hangen vrijwel steeds samen met comorbiditeiten (zoals middelenmisbruik of stemmingsstoornissen), waarvoor al aparte eisen gelden. Daarom vervalt de standaardkeuring voor uitsluitend AD(H)D. Betrokkenen blijven verantwoordelijk om relevante aandoeningen te melden in de gezondheidsverklaring. Bij comorbiditeit blijven de bestaande bepalingen uit de REG2000 gelden en kan het CBR alsnog een medische keuring vereisen.

Bij psychotische stoornissen is onderzocht of de vaste recidiefvrijetermijn kan worden vervangen door volledige maatwerkbeoordeling. Op korte termijn blijkt dit niet mogelijk: er bestaan geen gevalideerde, objectieve meetinstrumenten met duidelijke drempelwaarden voor rijgeschiktheid. Daarom wordt gekozen voor het verkorten van de termijn van zes naar twee maanden, conform NVvP-advies.

3. Werkbaarheid

Het ministerie van IenW heeft bij de voorbereiding van de wijziging de relevante partijen betrokken via expertsessies en uitvoeringstoetsen. Daarbij is onder meer met het CBR, de NVvP en vertegenwoordigers van de doelgroep gesproken. Uit deze consultaties volgt brede steun voor het schrappen van de keuring bij uitsluitend ASS en AD(H)D en voor de verkorting van de recidiefvrijetermijn bij psychotische stoornissen. De beoogde e-learning voor examinatoren waarborgt bovendien dat examinatoren voldoende kennis hebben om adequaat om te gaan met kandidaten met ASS of AD(H)D.

4. Gevolgen regeldruk

De wijziging leidt tot een vermindering van administratieve lasten voor burgers. Voor personen met uitsluitend ASS of AD(H)D vervalt de verplichte psychiatrische keuring bij aanvraag of verlenging van het rijbewijs. In 2024 betrof dit circa 4.450 keuringen bij ASS en 6.500 bij AD(H)D. De keuringen kosten gemiddeld € 135,- – € 300,- per persoon, wat neerkomt op een jaarlijkse financiële verlichting van in totaal € 1,5 – € 3 miljoen. In de toelichting wordt deze bandbreedte niet genoemd. Dit behoeft aanvulling. Daarnaast vervallen reiskosten en tijdsbesteding, die niet zijn meegewogen in de kwantificering van de regeldrukberekening. Hierdoor kunnen de besparingen nog hoger uitvallen. Voor een beter beeld moet de regeldruk verder worden aangevuld met dit onderdeel.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf op bovengenoemde onderdelen aan te vullen, conform Rijksbrede methodiek.

Voor mensen die een psychose hebben doorgemaakt, blijft de keuring bestaan. De procedure wordt verkort maar blijft inhoudelijk ongewijzigd. Hierdoor zijn er geen kwantitatieve gevolgen voor de regeldruk.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Het gaat ervan uit dat de toelichting bij het voorstel per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze u met het ATR-advies rekening hebt gehouden. Indien een gewijzigde versie van het voorstel additionele verplichtingen introduceert, verzoekt het college u deze gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een Aanvullende zienswijze opportuun is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris